

Partnersamverkan
för en förbättrad
kollektivtrafik

Kollektivtrafikens avtalsrekommendationer
ATT UPPHANDLA SKOLSKJUTS
2018

Att upphandla skolskjuts

Den här informationen vänder sig dig som ansvarar för, eller är delaktig i, upphandling av skolskjuts. Informationen ger vägledning och kunskap om den svenska kollektivtrafiksektorns gemensamma rekommendationer för upphandlingar och är framtagen av Kollektivtrafikens Avtalskommitté utifrån den gemensamma avtalsprocessen inom Partnersamverkan för en förbättrad kollektivtrafik.

Partnersamverkan är ett branschgemensamt samarbete inom kollektivtrafikbranschen. I detta samarbete ingår Sveriges Kommuner och Landsting (SKL), Svensk Kollektivtrafik, Trafikverket, Sveriges Bussföretag, Branschföreningen Tågoperatörerna, Svenska Taxiförbundet och Jernhusen.

Avtalskommittén

Kollektivtrafikens Avtalskommitté, Kolla, har som uppgift att utveckla, förvalta och sprida kunskap om de dokument och verktyg som ingår i kollektivtrafikens avtalsprocess. Kommitténs ledamöter utses av den svenska kollektivtrafikens nationella bransch- och arbetsgivarorganisationer samt berörda myndigheter.

Index och indexråd

Indexering innebär att man vid upphandlingen säkerställer att kostnadsutveckling över avtalstiden som sker på bland annat drivmedel och löner följer nationella uppgifter och inte behöver förhandlas varje år. En indexkorg ska vara utformat så att både beställarens och trafikföretagets intressen balanseras. I fleråriga trafikavtal är indexreglering den mest kostnadseffektiva metoden att bibehålla den affär de båda parterna enades om vid avtalstecknandet. Indexregleringens syfte är affärsneutralt. Ingen ska vinna på index, ingen ska förlora på index, det är målet med Indexrådets rekommendationer. Kostnadsmassan är det samlade namnet på de olika komponenter som ett företag har för att bedriva sin verksamhet. För bussföretagen avspeglas deras kostnadsmassa i den indexkorg som Indexrådet rekommenderar. Avviker indexkorgen i en upphandling från den verkliga kostnadsbilden för ett företag innebär detta en ökad affärsrisk. En risk som då innebär en onödig riskpremie i form av ett högre anbud. Även motsatsen kan förekomma, det vill säga att bussföretaget inte identifierar affärsrisken och kan riskera att gå i konkurs.

För att fastställa index och aktuella rekommendationer finns Indexrådet, som är en partssammansatt arbetsgrupp med medlemmar från Sveriges Bussföretag, Svensk Kollektivtrafik och Svenska Taxiförbundet. Rådets rekommendationer är tekniskt sett en avtalsbilaga till de branschgemensamma modellavtalen.

Aktuella indexrekommendationer för skoltrafik finns att hämta på www.partnersamverkan.se/index.

Dokument

Upphandlingsdokument anpassade till skoltrafik hittar du på www.partnersamverkan.se. Här finns även en mapp med inspiration och hjälp i form av ett komplett underlag från en genomförd upphandling.

Upphandlingsdokumenten är utformade utifrån rubriker som bör finnas med i en skolskjutsupphandling. Varje upphandling är unik och dokumenten måste anpassas utifrån den aktuella situationen. De rubriker som finns i dokumenten är tänkta som en hjälp för att ge trygghet för både beställare och leverantör. Som inspiration finns ett fullständigt underlag från en väl genomförd upphandling och kan användas som hjälp med t ex formuleringar.

Föreslagen upphandlingsprocess för skoltrafik

Upphandlingsprocess för att upphandla skoltrafik ska av naturliga skäl följa lagstiftningen, Lagen om offentlig upphandling (2016:1145) och arbetsprocessen ska anpassas utifrån regelverket. Men det är arbetsprocessen och utformningen av upphandlingsdokumenten som avgör skillnaden mellan en lyckad och en mindre lyckad upphandling. Därför vill Partnersamverkan ge följande råd och tips:

Planera i god tid, skapa upphandlingsplaner för skoltrafiken och var insatt i avtalstider och förutsättningar i pågående avtal. Inför en kommande upphandling, stäm av med brukare och utförare hur väl avtalet fungerar och vad som kan bli bättre i framtiden. Skapa en upphandlingsgrupp/projektgrupp med kunskap och rätt befogenheter för beslut. Ta fram förslag på ett kommande avtal och stäm av internt men även externt med möjliga anbudsgivare. Bjud in till Samråd inför Upphandling, s k SIU. Se www.partnersamverkan.se/avtalsprocessen. Var beredd att ändra och justera efter förankring.

Använd malldokument och inspiration för att arbeta fram ett fullständigt upphandlingsdokument, anpassade efter aktuellt behov. Ge tydlig information om uppdraget, anpassa kraven utifrån behovet och upprepa inte information och krav i underlaget. Utvärdering ska också vara anpassade efter behov, se LOU kap 16. Anbudstiden bör inte vara för kort, lagen säger minst 35 dagar. Planera för annonsering och inlämning av anbud utifrån storhelger och sommar. Detta gäller även Frågor och svar.

Ett Upphandlingsdokument bör minst bestå av:

- ✓ Förutsättningar för upphandlingen/upphandlingsföreskrifter
- ✓ Modellavtal med eventuella bilagor
- ✓ Trafik/uppdragsbeskrivning
- ✓ Bilaga Pris

Gemensamt för all upphandling är de fem grundläggande principerna – gemenskapsrättsliga principer:

- ✓ Likabehandlingsprincipen
- ✓ Principen om icke diskriminering
- ✓ Principen om transparens
- ✓ Proportionalitetsprincipen
- ✓ Principen om ömsesidige erkännanden

Dessa grundläggande principer skapar förutsättningen för hur upphandling ska genomföras, oavsett upphandlande myndighet eller omfattning på det kommande avtalet och ger ett grundläggande stöd för en upphandlings genomförande.

Kollektivtrafikens Avtalskommitté, KollA, hjälper gärna till med stöd och information. Information om medlemmar finns på Partnersamverkans hemsida.

Mars 2018

Alla texter, avtal och bilagor hittar du på www.partnersamverkan.se.